

> Retouradres Postbus 93118, 2509 AC Den Haag

Centrale Commissie Dierproeven

Postbus 93118
2509 AC Den Haag
www.centralecommissiedierproeven.nl

Datum 21 december 2022
Onderwerp Jaarplan CCD 2023

Jaarplan CCD 2023

In het jaarplan van het zelfstandig bestuursorgaan Centrale Commissie Dierproeven (CCD) worden de belangrijkste activiteiten van de CCD weergegeven voor 2023. De opzet is na bespreking in het Gebruikersplatform van de CCD vastgesteld.

1. Inleiding

Net als voorgaande jaren zal de CCD uitvoering geven aan haar kerntaak: het beoordelen van projectaanvragen t.b.v. vergunningverlening. De focus blijft op het wegen van de rechtvaardiging voor het gebruik van proefdieren voor het doel zoals beschreven in het project waarbij rekening gehouden dient te worden met het 3V-beleid en of aan alle overige wettelijke voorwaarden is voldaan.

Iedere nieuwe projectaanvraag dient als een op zichzelf staand onderzoeksvorstel leesbaar en navolgbaar te zijn. Dat geldt ook voor zogenoemde 'vervolgaanvragen' die de CCD de laatste jaren in toenemende mate ontvangt: verwijzingen naar eerder uitgevoerd onderzoek en/of uitkomsten en onderzoeksresultaten dienen toegelicht te worden. Hierbij wordt gekeken in welke mate eerdere data tot nieuwe vraag/doelstellingen leiden.

2. Ontwikkelingen in het wettelijk kader

2.1. Beoordeling achteraf

Een aantal vergunningen is afgegeven met een voorwaarde van beoordeling achteraf, zoals gesteld in de Wet op de dierproeven, artikel 10a1, derde lid. Tot nu toe heeft de CCD een twintigtal beoordelingen achteraf uitgevoerd. In 2023 zal de CCD een analyse maken van de beoordelingen achteraf die zijn ingediend, evalueren wat de gezamenlijke opbrengst is van deze beoordelingen achteraf, dit

bespreken met het veld en eventuele breder toepasbare leerpunten extraheren en hierover communiceren met het veld.

2.2. Wet open overheid

In de zomer van 2022 is de Woo in werking getreden. De kern van de Woo is een verplicht openbaar te maken documenten en het op orde brengen van de informatiehuishouding van een bestuursorgaan. De juristen van de CCD zijn direct vanaf de inwerkingtreding van de Woo deze verzoeken gaan behandelen. Vanaf 2027 zal de beschikking behorende bij een projectaanvraag een openbaar document worden. Als reactie hierop zal in samenspraak met ketenpartners in 2023 de beschikking worden aangepast zodat beter inzichtelijk zal zijn wat vergund is.

2.3. Publicatie niet-technische samenvattingen beoordeling achteraf door de Europese Commissie (EC)

Sinds 1 januari 2021 worden alle niet-technische samenvattingen (NTS-en) van nieuwe projectvergunningen van alle lidstaten ingediend bij de EC ter publicatie (Richtlijn 2010/63/EU) (<https://webgate.ec.europa.eu/envdataportal/web/resources/alures/submission/nts/list>). In 2023 zal de EU ook een richtlijn voor het invullen van het NTS-format voor beoordelingen achteraf lanceren. Vanaf dat moment zullen ook de beoordelingen achteraf op de website van de EU worden gepubliceerd. De CCD zal zich hierbij conformeren aan de Europese formulieren. Hierover zal tijdig gecommuniceerd worden via de website van de CCD, en zo nodig in overleg met gebruikers, instanties voor dierenwelzijn (IvD) en/of dierexperimenten commissies (DEC's) zorgen voor een werkbare implementatie.

2.4. Implementatie herzien handreiking genereren, fokken, genotyperen, monitoren en huisvesten van genetisch gewijzigde dieren.

Vanaf 1 januari 2023 wordt de herziende versie van de handreiking van kracht en vervangt hiermee de eerdere versie van 7 oktober 2016. De herziening volgt op de opdracht van het Ministerie van LNV aan de CCD om de aanbevelingen uit het document 'Working document on genetically altered animals' van de EC uit 2021 op te implementeren.

De handreiking is een nadere invulling van de Wet op de dierproeven (Wod) en heeft daarmee een juridische doorwerking op de vergunningplicht. Naar verwachting zal de CCD als gevolg van de herziene handreiking in 2023 te maken krijgen met een substantieel aantal wijzigingen op lopende vergunningen. In samenspraak met de IvD's en de DEC's zal het proces voor wijzigingen als gevolg van de herziene handreiking worden geoptimaliseerd om de behandeling tijd- en kostenefficiënt te laten verlopen. Op 1 januari 2023 zal een overgangstermijn van 12 maanden ingaan waarin men de gelegenheid krijgt om aan de nieuwe handreiking te voldoen.

3. Opvolging evaluatie CCD (2014-2020)

In opdracht van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) is de CCD geëvalueerd conform de kaderwet Zelfstandige Bestuursorganen (ZBO) over de periode 2014 - 2020. Op basis van het eindrapport met conclusies en aanbevelingen heeft de CCD een verbeterplan opgesteld en afgestemd met LNV, het Gebruikersplatform en de DEC's. Het afgelopen jaar zijn al flinke stappen gezet in de opvolging. In 2022 ronden we de implementatie van het verbeterplan af met:

3.1. Verbeteren van de doorlooptijden

In 2021 was het aantal aanvragen dat binnen de wettelijke termijn is afgehandeld 84%. Dit is een verbetering ten opzichte van vorig jaar, waarbij bijna 60% van de aanvragen binnen de wettelijke termijn is afgehandeld. Overleg met de DEC's en de procesmatige samenwerking tussen de CCD en de DEC's heeft eraan bijgedragen dat meer aanvragen binnen de termijn werden afgehandeld. Met deze gezamenlijke inspanning wil de CCD de tijdige behandeling op dit niveau in ieder geval handhaven.

3.2. Samenwerking met onze ketenpartners

De voornaamste ketenpartners van de CCD zijn de DEC's en de Nederlandse voedsel en warenautoriteit (NVWA). De IvD's, de DEC's en het Gebruikersplatform zijn onze belangrijkste schakel in contact met het werkveld van onderzoek met gebruik van proefdieren. De taken van de IvD, DEC's, NVWA en CCD zijn vastgelegd in de wet. De CCD blijft inzetten op verdere versterking van de samenwerking met de verschillende partijen. Hiervoor wordt op regelmatige basis overleg gevoerd met de voorzitters van de DEC's, het IvD platform en het Gebruikersplatform. Ook vindt regelmatig overleg met de NVWA, Nationaal Comité advies dierproevenbeleid (NCad) en het Ministerie plaats.

Met het Ministerie kunnen dilemma's besproken worden die de CCD ervaart bij het beoordelen van projectaanvragen. Het betreft vaak dilemma's op ethisch vlak, zoals bijvoorbeeld het inzetten van doeldieren als proefdieren uit de intensieve veehouderij. Dergelijke vaak complexe vraagstukken kunnen leiden tot adviesvragen aan adviesorganen als het NCad.

In 2022 is de CCD gestart met een reeks informele gesprekken met de individuele DEC's. Deze gesprekken zijn door zowel de DEC's als de CCD als prettig en nuttig ervaren. Eén gesprek heeft ook geleid tot het onderzoeken van een nieuwe werkwijze bij het behandelen van bezwaarzaken. Naar aanleiding van het gesprek is besloten dat de DEC om advies gevraagd kan worden wanneer tijdens de bezwaarprocedure sprake is van nieuw aangeleverde informatie, waarbij de ethische afweging naar oordeel van de CCD mogelijk anders kan uitvallen. Deze werkwijze zal in het komende jaar worden gebruikt en wanneer nodig geëvalueerd en bijgesteld. De reeks wordt voortgezet in 2023.

3.3. Website CCD

Naar aanleiding van het, in opdracht van de CCD, uitgevoerde onderzoek door de communicatie-afdeling van de Rijkdienst voor Ondernemend Nederland, zijn verbeterpunten aan het licht gekomen die handvatten bieden om de huidige website van de CCD te verbeteren. Bij het onderzoek zijn externe partijen, gebruikers, DEC leden, IvD leden en een dierenwelzijnsorganisatie betrokken. Aan de hand van de verbeterpunten die uit dit onderzoek zijn gekomen zal de website worden aangepast. De herziene website zal in 2023 worden gelanceerd.

3.4. Aantal bestuursleden verhogen

In 2023 zullen er ten minste tijdelijk 7 CCD leden worden aangesteld. Dit is om tegemoet te komen aan de aanbeveling van het onderzoeksbureau om de CCD uit meer leden te laten bestaan. Ook wordt dit gedaan met het oog op continuïteit, gezien de tweede termijn van enkele bestuursleden die in 2024 afloopt. Door meerdere leden aan te stellen, kan ervaring worden opgedaan met een groter bestuur. Afhankelijk van de ervaringen zal worden bezien of een groter aantal CCD leden meerwaarde heeft voor de besluitvorming, en of dit gecontinueerd zal worden.

3.5. ICT-kosten

Om de huidige ICT-beheerkosten te verlagen zal de CCD in 2023 een nieuw ICT programma implementeren dat het huidige ICT-systeem zal vervangen. Dit is conform de afspraken die gemaakt zijn met het Ministerie van LNV. Dit nieuwe ICT-systeem zal medio 2023 worden opgeleverd. Ondanks de kosten voor bouw en inrichting en de dubbele beheerskosten van een half jaar dalen de verwachte kosten voor ICT al in 2023.

3.6. Opvolging aanbevelingen naar aanleiding van evaluatie stelsel

Het Ministerie van LNV heeft in 2022 opdracht gegeven aan een extern onderzoeksbureau om het stelsel van vergunningbeoordeling te evalueren. Het rapport zal in de loop van 2023 beschikbaar worden. Mogelijke aanbevelingen aan de CCD zullen met het Ministerie van LNV en de ketenpartners besproken worden.

4. Financiën

4.1. Leges

De inkomsten uit leges zijn nog niet kostendekkend voor het deel van de begroting dat retribueerbaar zou moeten zijn. Met het Ministerie is afgesproken de leges jaarlijks te verhogen met 5% tot de verwachte inkomsten uit leges gelijk zijn aan de retribueerbare kosten die de CCD maakt. Dit in lijn met de Handleiding Kostentoerekening Leges en Tarieven en het rapport Maat Houden. In tabel 1 zijn de tarieven voor 2023 weergegeven.

Tabel 1 *Tarieven 2023*

Categorie	Tarief 2023	
Een eenvoudige aanvraag dierproeven	€	980
Een projectaanvraag dierproeven met 1 bijlage	€	1.540
Een projectaanvraag dierproeven met 2 bijlagen	€	1.845
Een projectaanvraag dierproeven met 3 bijlagen	€	2.151
Etc. voor elke nieuwe bijlage	€	171
Wijzigingen betreffende		
Eén bijlage dierproef in het project	€	980
Twee of meer bijlagen dierproeven in het project	€	1.540

4.2. Begroting

Twee zaken zullen een grotere invloed hebben op de begroting van 2023. Ten eerste is nu nog niet goed in te schatten hoe groot het aandeel van het aantal Wet open overheid (Woo) verzoeken zal zijn op de totale juridische kosten. De kosten zijn nu gelijk ingeschat aan de begroting van 2022. Ten tweede de kosten van het nieuwe ICT-systeem dat in 2023 geïmplementeerd wordt. De begrote kosten en inkomsten van de CCD voor 2023 staan weergegeven in tabel 2.

Tabel 2 *Begrotingskosten 2023*

2023	Retribueerbaar	Niet Retribueerbaar
FTE	4,5	8,1
Kosten werknemers	€ 699.000	€ 1.259.000
Overige kosten	€ 197.000	€ 617.000
Totaal kosten	€ 896.000	€ 1.876.000
Inkomsten uit leges	€ 500.000	€ 0
Inkomsten uit bijdrage LNV	€ 396.000	€ 1.876.000
Totaal inkomsten	€ 896.000	€ 1.876.000